

NORGES BONDELAG

Stortingets finanskomité
Stortinget
0026 OSLO

Vår saksbehandler
Arnstein Tveito
+47 97 56 46 13

Vår dato
20.05.2014
Deres dato

Vår referanse
13/00149-27
Deres referanse

Revidert nasjonalbudsjett 2014 - Meld. St. 2 (2013-2014)

Norges Bondelag viser til Regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2014.

Merverdiavgift og fast eiendom

Norges Bondelag er godt fornøyd med at regjeringen foreslår nye regler vedr. frivillig registrering ved utleie av fast eiendom. Dette vil gi et mer forståelig og forutsigbart regelverk.

Utredning vedr. fjerning av arveavgiften

I forbindelse med behandling av Statsbudsjettet for 2014, vedtok et samlet Storting følgende merknad:

”Stortinget ber regjeringen gjennomgå skatteregelverket for bønder i lys av endringene knyttet til arveavgiften, og komme tilbake til Stortinget med dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2014”

Norges Bondelag konstaterer at regjeringen følger opp Stortingets anmodning med en gjennomgang av landbruksbeskatningen, jfr kapittel 4.3 i Meld. St. 2. Utover en vurdering av effekten av å fjerne arveavgiften, er særskilte skatteregler i landbruket omtalt. Regjeringen mener det ikke er riktig å foreta en løserevet vurdering av endringene i skattereglene som fjerningen av arveavgiften medførte, men også se på andre skatteendringer for 2014. I gjennomgangen av ordningene er det lagt lite vekt på å beskrive bakgrunnen for de særskilte skattereglene i landbruket. Norges Bondelag mener dette generelt er en svakhet ved departementets gjennomgang.

I Prop. 1 LS Tillegg 1 anslo regjeringen på usikkert grunnlag at fjerning av diskontinuitetsprinsippet ville øke samlet skatteproveny med 250 millioner kroner. Norges Bondelag har vist med typeeksempler at skatten, som følge av lavere avskrivninger og skjermingsgrunnlag, øker med 500.000 kroner ved generasjonsskifte Disse beregningene bekreftes av Ernst & Young (EY), jfr nedenfor.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Postboks 9354 Grønland 0135 OSLO	Besøksadresse: Landbrukets Hus, Scweigaardsgate 34 C 0191 OSLO	Telefon: 22 05 45 00	E-postadresse: bondelaget@bondelaget.no
Norges Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto:: 8101.05. 91392	Internett: www.bondelaget.no

Vår dato
20.05.2014

Vår referanse
13/00149-27

Finansdepartementet har beregnet den varige årlige skatteøkningen i jordbruksinntekt til 110 millioner kroner som følge av bortfall av arveavgift, lavere avskrivninger og skjermingsfradrag. Andre skatteeffekter knyttet til generasjonsskiftet er beregnet til 10 millioner. Samlet skatteøkning i jordbruksinntekta er dermed beregnet til 100 mill kroner i året.

Vi merker oss at finansdepartementet egne beregninger omtales som usikre, og at disse er basert på til dels begrensede datagrunnlag, enkelte forenkla forutsetninger og sjablongmessig framskriving av datagrunnlaget til 2014.

Regjeringens utredning fokuserer utelukkende på konsekvensene for enkeltpersonforetak i landbruket. Vi ønsker derfor å minne om at konsekvensene kan være minst like store også for enkeltpersonforetak i andre typer næringer. Rapporten fra Ernst & Young bekrefter dette.

Vår kommentar til regjeringens beregninger

En har som grunnlag for departementets beregninger tatt utgangspunkt i data fra leverte kostprisoppgaver i 2012. Disse oppgavene viser ny eiers balanseverdier. Det er derimot ikke mulig å sammenstille disse dataene med tidligere eiers balanseverdier. For å kunne beregne totalprovenyet av den økte skattekostnaden som bortfallet av diskontinuitetsprinsippet medførte, er en avhengig av det. Norges Bondelag konstaterer dermed at det ikke er mulig å gjøre nøyaktige beregninger av totaleffekten av regelendringene.

Økt skatt som resultat av lavere avskrivningsgrunnlag og skjermingsgrunnlag rammer særlig de aktive brukene, spesielt de med store verdier i maskiner og buskap. Det er de unge bøndene som skal inn i næringa som rammes mest av skatteskjerpelsen. Disse brukerne har sjelden eller aldri noen positiv skattemessig formue, og betaler følgelig ingen formuesskatt. Det blir derfor misvisende å angi at skatteskjerpelsen delvis oppveies av blant annet redusert formuesskatt.

Våre beregninger viser også at det sjelden betales arveavgift av betydning ved et generasjonsskifte i landbruket, selv ikke på forholdsvis store bruk. Departementets anslag for spart arveavgift synes derfor høy.

Norges Bondelag mener den mest illustrative måten å vise effekten av endringene, er å se på utslagene for enkeltbrukene. EY har foretatt beregninger på i alt 38 konkrete eiendomsoverdragelser, gjennomført i 2013. Skattetakene varierer her mellom kr 200.000 og kr 1.100.000. Disse brukene er hentet fra alle landsdeler, med variert størrelse og ulike typer produksjon. EY sine beregninger viser at et gjennomsnittlig aktivt bruk får et skattetaut på ca. kr 530.000. Disse beregningene på enkeltbruk er heller ikke tilbakevist i Meld. St. 2.

Som regjeringen også bekrefter i sin utredning, er det de *”store gårdsbruk hvor maskiner og/eller buskap utgjør en relativt stor andel av de samlede driftsmidlene, som vil få de største innstrammingerne”*. At skatteopplegget særlig rammer aktive bruk, henger dårlig sammen med regjeringens uttalte mål om å styrke rekrutteringen.

Vår dato
20.05.2014

Vår referanse
13/00149-27

Skatt er et viktig virkemiddel for inntektsdannelsen i landbruket

I Meld. St. 2 varsler regjeringen at de ønsker å igangsette et arbeid med å gjennomgå det samlede skatteregelverket for landbruket. Formålet er ”*et mer effektivt og enklere skattesystem med mindre byråkrati. Det gjelder også landbruksbeskatningen. Det bør unngås at støtten til landbruket gis på unødvendig kompliserte og lite effektive måter.*”

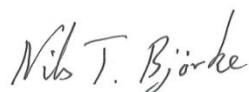
Norges Bondelag viser til regjeringens mål om å *bruke målrettede skatteendringer for å styrke bondens økonomiske stilling*, og forutsetter at næringas skatte- og avgiftsbelastning reduseres. Vi viser i denne sammenheng til våre innspill til statsbudsjettet for 2015, jfr vedlagte brev av 24. januar 2014. Vi forutsetter at gjennomgangen gjennomføres i tråd med dette målet.

Vi ser også at de nye reglene vil bidra til å komplisere selve eierskifteprosessen. Spesielt gjelder dette overføring av selgers latente skatteforpliktelser/skatteposisjoner. Ny eier kan altså risikere å måtte betale skatt i mange år av en gevinst som selger har mottatt. Nytt regelverk vil derfor kunne bidra til å gjøre prosessen innad i familien mer komplisert. Vurderingen av vederlagets størrelse er allerede i dag en utfordring, og nye regler er ikke noe bidrag til å dempe potensielle familiekonflikter i forbindelse med et generasjonsskifte.

Oppsummert

Norges Bondelag ber Finanskomiteen bidra til å rette opp skatteskjerpelsen som endringen i skattereglene ved fjerning av arveavgiften har medført. Det enkleste grepet er å beholde diskontinuitetsprinsippet ved overføring av næringsvirksomhet. Dette vil være et presist virkemiddel for å lette generasjonsskiftene i landbruket.

Med vennlig hilsen

Nils T. Bjørke

Per Skorge

Vedlegg:

- Norges Bondelag sitt innspill til statsbudsjettet 2015
- Rapporten ”Økonomisk virkning av skatte- og avgiftsendringer ved generasjonsskifte i enkeltpersonforetak” (utført av Ernst & Young)